

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia listopada 2009 r.

**Pan
Marcin Zydorowicz
Wojewoda Zachodniopomorski**

LSZ-410-12-01/2009
P/09/002

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie skontrolowała w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie (ZUW) realizację zadań z zakresu obywatelstwa polskiego w latach 2007-2009 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 2 listopada 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność ZUW w skontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. Porównanie danych statystycznych dotyczących spraw z zakresu obywatelstwa polskiego rozpatrywanych przez ZUW w poszczególnych okresach objętych kontrolą pozwala stwierdzić, że w okresie tym nastąpiła poprawa wskaźników charakteryzujących wydajność i efektywność rozpatrywania przedmiotowych spraw. Zarówno w 2008 roku jak i w I półroczu 2009 r. załatwiono więcej spraw niż wpłynęło nowych wniosków, co przyczyniło się do zmniejszenia ilości spraw pozostałych do rozpatrzenia na okres następny. W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku poprawie uległy wskaźniki: pozostałości² z 2,0 miesiąca do 1,5 miesiąca, wskaźnik wydajności I³ z 0,9 dnia do 0,8 dnia i wskaźnik wydajności II⁴ z 277

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² określający po jakim czasie (liczonym w miesiącach) dana sprawa zostaje rozpatrzona.

³ określający ile dni trwa załatwienie 1 sprawy.

⁴ określający ile spraw w danym okresie rozpatrzyła 1 osoba.

spraw do 313 spraw. Natomiast w I półroczu 2009 roku (w porównaniu do I półrocza 2008 r.) poprawie uległy wskaźniki pozostałości z 2,3 miesiąca do 1,7 miesiąca, przy nieznacznym pogorszeniu wskaźnika wydajności I z 1,0 dnia do 1,1 dnia oraz wydajności II ze 120 spraw do 109 spraw. Należy również wskazać, że większość wskaźników osiągniętych przez ZUW była lepsza od wskaźników ogólnopolskich.

2. Z 1.443 decyzji w sprawach obywatelstwa Polskiego wydanych w okresie objętym kontrolą jedynie w 21 przypadkach (1,5%) strony wniosły odwołania, z czego do końca sierpnia 2009 r. w 6 przypadkach (0,4% decyzji) organ wyższego stopnia uchylił zaskarżoną decyzję w całości lub w części, orzekając jednocześnie w tym zakresie co do istoty sprawy (dot. 4 spraw⁵), stwierdzając wydanie decyzji z naruszeniem prawa (dot. 1 sprawy), bądź uchylając zaskarżoną decyzję i przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia (dot. 1 sprawy).

3. W wyniku analizy 50 spraw z zakresu obywatelstwa polskiego⁶ (2,9% spraw jakie wpłynęły do ZUW w okresie objętym kontrolą) stwierdzono następujące nieprawidłowości:

a) w 5 sprawach o stwierdzenie posiadania/utruty obywatelstwa polskiego (134/07, 447/07, 450/07, 575/08, 117/09) w wyniku długotrwałego analizowania i gromadzenia materiałów dowodowych ZUW wystąpił o informacje do innych podmiotów dopiero po upływie 17-37 dni od dnia wpłynięcia wniosku, co skutkowało ukończeniem przedmiotowych postępowań po upływie założonego⁷ i wynikającego z art. 35 § 3 Kpa dwumiesięcznego terminu na ich załatwienie;

b) w 3 przypadkach (sprawy 03/07 o uznanie za obywatela polskiego oraz 450/07 i 216/08 o stwierdzenie posiadania/utruty obywatelstwa polskiego) ZUW nie poinformował stosownym pismem stron o nie załatwieniu sprawy w przyjętym dwumiesięcznym terminie. Spośród 5 spraw, które zostały wszczęte na wniosek i w których wnioskodawca nie był wzywany do jego uzupełnienia, a przyjęty dwumiesięczny termin został przekroczony o ponad 15 dni (do 2 miesięcy) jedynie w 2 sprawach ZUW wywiązał się z wynikającego z art. 36 § 1 Kpa obowiązku poinformowania wnioskodawcy o nie załatwieniu sprawy w przyjętym dwumiesięcznym terminie;

c) Spośród 10 decyzji, które w okresie objętym kontrolą podlegały przekazaniu do Rejestru Informatycznego POBYT, w 4 przypadkach dane dotyczące wydanych decyzji wprowadzono

⁵ w jednej sprawie organ wyższego stopnia uchylając zaskarżoną decyzję i orzekając co do istoty sprawy w wyniku dostarczenia przez stronę nowych dokumentów w sprawie, stwierdził m.in., że organ I instancji na podstawie posiadanej dokumentacji zasadnie odmówił stwierdzenia posiadania obywatelstwa polskiego przez wnioskodawcę.

⁶ dot. 5 spraw o uznanie za obywatela polskiego, 10 spraw o nabycie obywatelstwa polskiego, 25 spraw o stwierdzenie posiadania bądź utraty obywatelstwa polskiego oraz 10 spraw o nadanie obywatelstwa polskiego.

⁷ z uwagi na konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego do przedmiotowych postępowań na załatwienie sprawy przyjmowano termin 2 miesięcy.

z opóźnieniem wynoszącym od 19 do 856 dni w stosunku do terminu określonego w § 3 ust. 1 rozporządzenia MSWiA z 18.12.2001 r.⁸

4. W zakresie objętym kontrolą NIK pozytywnie ocenia:

- a) rzetelne i zgodne z wymaganiami art. 18c ustawy o obywatelstwie polskim⁹ oraz z ww. rozporządzeniem MSWiA z 18.12.2001 r. prowadzenie rejestru wniosków o nabycie obywatelstwa polskiego oraz osób, które nabyły obywatelstwo polskie,
- b) niezwłoczne wzywanie wnioskodawców do uzupełnienia wniosków,
- c) kompletność akt prowadzonych spraw z zakresu objętego kontrolą,
- d) terminowe przekazywanie organowi odwoławczemu odwołań wraz z aktami spraw,
- e) kompletność informacji sporządzanych do wniosków o nadanie obywatelstwa polskiego,
- f) jakość i sprawność obsługi interesantów w sprawach obywatelstwa polskiego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o *pisemne informowanie wnioskodawców o każdym przypadku nie załatwienia sprawy w przyjętym terminie.*

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o podjętych działaniach na rzecz jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust.1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.

⁸ rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie rejestrów danych prowadzonych w sprawach obywatelstwa polskiego (Dz.U. z 2002 r. Nr 1, poz. 15).

⁹ ustawa z dnia 15 lutego 1962 r. o obywatelstwie polskim (Dz.U. z 2000 r. Nr 28, poz. 353 ze zm.).